

SAMOUUPRAVA

Glasilo Županske zveze v Ljubljani

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.
Letna naročnina znaša za občine Din 100.—,
za vse ostale Din 40.—.

Uredništvo in uprava se nahajata v prostorih Županske
zveze v Ljubljani, mestno načelstvo.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon štev. 30-22.

LETO II.

LJUBLJANA, DNE 1. JUNIJA 1934.

STEV. 11.

VSEBINA: Dr. Š. A.: Imovinski spori v komasiranih občinah. — Dr. K. V. Nekaj o prevedbi občinskih uslužben-
cev. — Ivan Zupan: Banovinska trošarina na vino in žganje. — Vprašanja in odgovori.

Dr. Š. A.:

Imovinski spori v komasiranih občinah

Komasacija občin je končana. Hvala Bogu, bo rekel vsakdo, bi je kakorkoli zašel v ta vrlinec. Tri ministrske uredbe so bile potrebne, da so se ozemlja slovenskih občin za silo spravila v sklad z novim občinskim zakonom. Pa čeprav je polletni rok za predlaganje »spojitev občin, ki nimajo 3000 prebivalcev« — o čem drugem se prav za prav sploh ne bi bilo smelo razpravljati — že v decembru lanskega leta potekel in je vsaka izprememba današnjega stanja izključena, še vedno kapajo vloge nezadovoljnih. Kraljevska banska uprava je umesno odredila: zaenkrat naj bo mir. Nove občine naj se organizirajo in konsolidirajo, v prihodnjem proračunskem letu pa bomo videli, kaj je res potrebno izpremembe. Redni poslopek po § 6. zakona o občinah je stalno na razpolago. Zato je tudi za letos na novo pregrupirane občine odredila volitve odbora, in če Bog da srečo, bodo do jeseni tudi te občine mirno tekale po novem tiru.

Pa je res že skrajni čas, da se občine umirijo. V drugem mesecu novega proračunskega leta smo že, pa okrog 50 občin še odbora nima. Vse delo je zastalo. Kakšno škodo to prebivalstvu lahko povzroči, ve vsak občinski gospodar. Pa tudi one občine, ki so bile lani dokončno komasirane, niso še popolnoma urejene; kajli ni majhna stvar, organizirati občino, ki je sestavljena iz 10 ali 20 prejšnjih občin.

Ogromno delo čaka tudi državna oblastva. Občeupravna, vojaška, katastrska, davčna, zemljeknjižna, stališčična itd., vsa so prizadeta. Kar je bilo pri komasiranju naznačeno samo v velikih potezih, je sedaj v podrobnostih izpeljati. Treba je podrobno določiti meje in napraviti nov kataster, kjer je bil ta cepljen, treba je popolnoma predelati uradno krajevno malico, reperlorije, izpremeniti raznolike evidenčne knjige, ki jih vodijo omenjeni uradi v svoje upravne svrhe itd. Vse to delo je doslej, dokler ni bil znan končni rezultat komasacije, stalo. Dokler pa to delo ni opravljeno in dokler niso vse občine organizirane, je poslovanje z njimi zamudno in nepregledno ter ovira tudi sicer vse uradovanje državnih uradov ter drugih občin in samoupravnih teles.

Eno najtežavnejših in najdelikatnejših vprašanj, ki so se pojavila pri organizaciji novih občin in ki jo zelo zadržuje, je **likvidacija imovine starih občin**. To vprašanje je toliko bolj komplicirano, ker komasacija občin ni bila vedno komasacija, to je spojitve celih občin s pod 3000 prebivalci v novo veliko občino, temveč je bila čisto razdelba ali pregrupacija s pripojitvijo odnosno odklopitvijo poedinih krajev na razne, včasih prav čudne načine. Tako je v mnogih občinah nastal niz neurejenih pravnih odnošajev med sestavnimi deli nove občine, ki je že pri sestavljanju proračuna delal največje preglavice. In res se je radi poznega časa moralo precej proračunov sestaviti in tudi odobriti brez ureditve, ali le z začasno ureditvijo omenjenih odnošajev. Nastali so tudi spori, nekateri tako hudi, da so razburili vse pre-

bivalstvo prizadetih ozemelj in še pred nastankom nove občine bistveno vplivali na polek komasacije.

Velik del sporov je nepotreben in je nastal samo radi nepoznanja zakona od strani občinskih uprav, ali zato, ker je zakon o občinah v tej stvari posebno redkobeseden, tako da dopušča različna tolmačenja. Zato je potrebno, da se v »Samoupravi« ta vprašanja izčrpno pojasnijo.

Da bo stvar jasna, moramo seči malo nazaj v funkcije občine. Občina je pravna oseba po javnem in po zasebnem pravu. Kot nositeljica javnopravnih pravic in dolžnosti vrši oblast nad vsakomur v svojem okolišu, upravlja ta okoliš, skrbi za njegov napredek in za red in mir v njem in pobira v njem svoje davščine. Kot nositeljica zasebnopravnih pravic in dolžnosti je občina lastnica premičnega in nepremičnega imetja, sklepa pogodbe, najema posojila, je stranka pred sodiščem, skratka ima položaj poedinca po občem državljanem zakoniku.

Če se izpremeni ozemlje občine, morejo iz obeh lastnosti občine nastati spori. Razlikujemo torej **spore javnopravnega in spore zasebnopravnega značaja**.

Javnopravni spori so redki. Deloma radi premalega zanimanja občinskih uprav za to plat vprašanja, deloma pa zato, ker so zakon o občinah in razni strokovni zakoni javnopravne odnošaje med pregrupiranimi ozemlji sami dobro uredili.

Tu imamo primere, kjer sledi pridobitev izvestnih pravic ali bremen **prisilno** že iz izpremembe obč. okoliša same. Tako na primer so si vsi člani občini pripojenega ozemlja pridobili **članstvo** te občine že s pripojitvenim aktom (komasacijsko uredbo) samim, s članstvom pa tudi volilno pravico in pravico do ubožne oskrbe v novi občini. Tu ne more nastati spor. Enako se je **oblast** občine, policijska, finančna in druga, njena krajevna pristojnost v vseh njenih upravnih poslih avtomatično raztegnila na pripojeno ozemlje. Ni se pa avtomatično raztegnila veljavnost njenih **krajevnih uredb**; te se morajo s posebnim upravnim aktom občine, s sklepom občinskega odbora, raztegniti na novo ozemlje odtodno v njem proglasiti. Koliko občin je to že storilo? Isto velja za občinske davščine. Ako se na primer v občini pobira trošarina 1.— Din od 1 vina, v pripojenem ozemlju pa se je do dneva pripojitve pobiralo le 50 par, se ne more v tem delu takoj z dnevom pravnomočne pripojitve pobirati tudi po 1.— Din. Še manj pa davščina, ki v tem delu prej sploh ni bila vpeljana. Sicer pa ureja veljavnost občinskih finančnih uredb tudi prisilno zakon o občinah sam.

Tako se torej nekateri javnopravni odnosi pri občinskih teritorialnih izpremembah urejajo sami, po sili zakona, tako da jih prizadete občine niti ne morejo urediti po svoje. Druge zopet morajo občine urediti. Sem spadajo na primer obveznosti vzdrževanja izvestnih javnih naprav in zavodov, obveznosti, ki so nastale ali iz zakona, ali iz pravnomočnih odločb občeupravnih obla-

stev, ali iz ukrepov občin samih. Tu je način ureditve lahko že predpisan v določnem zakonu ali vsaj sledi iz njegovih drugih predpisov; če tega ni, je prepuščen prosti ureditvi po občinah in po postopku, o katerem bo govor nižje spodaj.

Med tu navedene obveznosti štejem tudi vzdrževanje šolskih poslopij in odplačevanje šolskih dolgov, stvari, ki so napravile radi ogromnih dolgov nekaterih šolskih občin največ zmede.

Zasebnopravni spori ulegnejo biti prav različni. Pri komasiranih občinah je treba ugotoviti, kaj bo s premoženjem, ki je bilo last poedinih združenih občin, pri združenih občinah in pri odcepitvi delov občine je treba doslej skupno imovino deliti, ali če ostane skupna, urediti užitek in bremena itd.

Občinski redi, ki so veljali pri nas pred zakonom o občinah, so imeli nekaj pozitivnih določil o usodi občinskega premoženja za primer teritorialnih izprememb. Tako je na primer občinski red za bivšo Kranjsko določal, da se ob (prisilni) združitvi občin njih premoženje ne more proli njih volji združiti. Prejšnje občine so svoja premoženja po večini tudi obdržala in so za njih upravo dobila gospodarske odbore.

Novi zakon o občinah nima nobenih določb, ki bi kakorkoli razpolagale z imovino združenih ali razdruženih občin. Iz tega molka so nekateri izvajali, da je samoposebi umevno, da pride pri komasacijah vsa občinska imovina v last nove občine, češ kar je občinskega, mora ostati občinsko. To tolmačenje pa gre predaleč. Nasprotno **prepušča zakon ureditev vseh premoženjskih odnošajev prizadelem občinam, odnosno njih delom samim, izključujoč celo vsako razsojevalno pristojnost občupravnih oblaslev in rednih sodišč v teh stvareh.**

Zakon pravi, da se morajo pregrupirani kraji glede pravic in obvez najprej pogajati. Ako v treh mesecih po pravnomočni pregrupaciji razglasitvi komasacijske uredbe v »Službenih novinah« ne pride do sporazumne rešitve, preide spor na razsodišče, ki ga sestavi sresko načelstvo. Občina je glede svojih javnopravnih pravic in obvez podrejena sicer razsojevalni oblasti državnih upravnih oblaslev, glede zasebnopravnih pa onemu sodišču kakor vsak poedinice, toda za vse iz pregrupacije občin izvirajoče spore ustanavlja zakon poseben forum v omenjenem razsodišču, ki je za te stvari izključno pristojno.

Od pravic in obvez prihajajo tu v poštev tako javnopravne kakor privatnopravne. Obojne so lahko predmet razsodiščnemu postopku. Izločene so seveda one javnopravne pravice ali funkcije občine, kojih ureditev za primer terenskih pregrupacij je fiksirana že v zakonu, ki se torej ne morejo urediti s prostim dogovorom in kjer so, ako bi le prišlo do spora, v konkretnem primeru upravna oblasstva pristojna odločati po doličnih materialnih zakonskih predpisih. Na primer o stroških za po-

greb ubožca, ki je umrl pred komasacijo na novoprideljenem ozemlju, ali o tem, kake davščine se smejo v tem ozemlju za izvesno dobo pobirati.

Sporazum je vedno najlepša pot za ureditev medsebojnih obvez in pravic. Zato ga tudi novi zakon poslavlja na prvo mesto. Kjer se bodo v bodoče izpreminjala ozemlja občin, se bo moralo zato uradoma paziti na to, da se **istčasno** z razpravo o terenski izpremembi razpravlja tudi o z njo zvezanih imovinskih odnosih. Za državna upravna oblasstva bo dobro, da ne ugodijo nobeni prošnji za izpremembo ozemlja občine, dokler jim ni predložen tudi **perfekten in pravnoveljaven dogovor**, s katerim so urejena vsa imovinskopravna vprašanja, ki ulegnejo iz izpremembe nastati. S takim postopanjem se bodo spori že vnaprej preprečili in organizacija nove občine bo šla naglo od rok.

Drugače pa je danes, ko (prisilno) pregrupirane prejšnje občine, odnosno njih deli niso imeli pred komasacijo niti časa za dogovore; saj je komasacija prišla takorekoč čez noč in ni bil pošteno dovršen niti komasacijski postopek.

Nekaj dogovorov je do danes pač bilo sklenjenih in manjših sporov na ta način poravnanih, a »kanoni« so ostali nerešeni. Trimesečni rok je za v septembru 1933 komasirane občine sicer že davno minil; toda ta predpis bi se mogel tudi tako tolmačiti, da ne more noben spor priti pred razsodišče, predno ni potekla trimesečna doba »glihanja« med prizadelimi kraji samimi. Zato smatram, da je — zlasti tam, kjer se je čakalo na morebitno izpremembo prvotne grupacije — še vedno čas za mirno poravnavo vseh sporov. Kjer pa le ne pride do sporazuma, bo treba pred razsodišče.

Razsodišče sestavi sresko načelstvo, in sicer v enem mesecu po poteku roka za sporazumevanje. Ono ugotovi z odločbo, da je nastal v tej ali oni stvari spor in da se ta spor v danem roku ni rešil sporazumno, pozove stranke, da določijo po dva svoja predstavnika v razsodišče, predstavnike pa pozove, da si izberejo predsednika. Ako se predstavniki strank glede osebe predsednika ne morejo zedinili, ga postavi ban. To je vse, kar morejo upravna oblasstva v imovinskih sporih storiti. Sreski načelnik more ali mora (če vidi, da stranke same ničesar ne ukrenejo) voditi tudi predhodna pogajanja, kjer pomaga z nasveti in vpliva na stranke, da se spor po možnosti konča že z dogovorom.

Za razsodišče zakon ne določa postopka. Postopek si odreja zato razsodišče samo. Subsidiarna uporaba razsodiščnih določil iz civ. pravdnega reda ne bo mogoča, ker občine ali podobne niso privatne osebe, nego javnopravne korporacije, in ker gre tu tudi za razsojanje v javnopravnih stvareh.

Razsodišče odloči dokončno. Njegova razsodba je izvršna in se eksekvirata po občnem upravnem postopniku.

(Konec prihodnjic)

Dr. V. K.:

Nekaj o prevedbi občinskih uslužbencev

Uslužbenci občin, za katere velja zakon o občinah, niso imeli doslej predpisov, ki bi enotno urejali njih službena razmerja, to je njih pravice in dolžnosti proti občinam. Le malo občin je imelo lasno službeno pragmatiko, vsi ostali uslužbenci — torej pretežna večina — so bili nastavljeni s posebno službeno pogodbo. Te pogodbe so se silno razlikovale po svoji vsebini, kar je tudi razumljivo, če se pomisli, kako različne so razmere v poedinih občinah. Prva in poglobilna naloga uredbe o občinskih uslužbencih je torej bila, da spravi v to raznolikost neko enotnost, da postavi načela, ki odpravijo pri vsem upoštevanju krajevnih razmer sedanjo nepreglednost in neprikladnost službenih razmer občinskih uslužbencev.

Za nove postavitve to ni bilo težko izvesti. Ob primernem upoštevanju gospodarskih, kulturnih in socialnih prilik naših občin ter interesov javne uprave se je lahko

dalo za poedine kategorije občin postaviti neke enotne smernice glede službenih razmerij občinskih uslužbencev, to je predvsem glede šolske predizobrazbe ter nominalnih službenih prejemkov. Vsak prosilec, ki se bo v bodoče potegoval za kako razpisano službeno mesto, bo na podlagi uredbe o občinskih uslužbencih ter ustreznih občinskih statutov lahko ugotovil, katere pogoje bo moral izpolniti za nastop službe in katere pravice mu bodo pripadale iz naslova službenega razmerja. Mnogo težje pa je bilo rešiti problem, kako spraviti sedanje stanje, t. j. službena razmerja občinskih uslužbencev, ki so že sedaj v službi, v sklad s predpisi nove uredbe. Zato je bilo treba posebnih določb, ki jih obsega XIII. poglavje uredbe o občinskih uslužbencih (prehodne in zaključne določbe).

Kakor že gori omenjeno, je večina sedanjih uslužbencev postavljena pogodbeno. Od teh je le malo de-

finitivnih (stalnih) in tudi ta stalnost je več ali manj omejena v poedinih službenih pogodbah. S čl. 149. uredbe so bili vsi uslužbenci na glavnih službenih mestih z dnem, ko je stopila uredba v veljavo, t. j. z dnem 17. marca 1934., postavljeni na razpoloženje, vendar opravljajo svoje službene posle tudi nadalje in prejeto vse do sedanje prejemke. Postavitve na razpoloženje pomeni, da je službeno razmerje le začasno in njegov nadaljnji obstoj odvisen od dokaza, da izpolnjuje uslužbenec pogoje uredbe, predvsem glede kvalifikacije. Ker je večina uslužbencev v nestalnem službenem razmerju, se to njih razmerje s poslavljenjo na razpoloženje ni prav nič izpremenilo, kajti tudi po novi uredbi ima občinski odbor pravico, da začasne uslužbence lahko vsak čas odpusti iz službe z enomesečnim odpovednim rokom (čl. 17. uredbe). Glede stalnih uslužbencev na glavnih službenih mestih pa, ki so prav tako poslavljeni na razpoloženje, vsebuje člen 154. uredbe določilo, da se prevedejo — če nimajo predpisane šolske kvalifikacije (kar je v tesni zvezi s pripustilvijo k tečaju po § 91. zakona o občinah), na pomožna službena mesta, odnosno se, če takih mest ni na razpolago, upokojijo, če imajo pravico do pokojnine, sicer se pa odpuste. To ugodnejše ravnanje s stalnimi uslužbenci je bilo potrebno, ker je smatrati stalnost kot pridobljeno pravico, katero je v smislu § 146. zakona o občinah varovati v mejah danih možnosti.

S tem smo se že dotaknili vprašanja prevedbe po novi pragmatiki, o kateri ob priliki še izpregovorimo. Za danes hočemo opozoriti predsednike občin in prizadele občinske uslužbence, da se ne bo prevedba, ki jo izvede ban po členu 155. uredbe do 17. septembra 1934., izvršila uradoma, temveč da morajo uslužbenci, ki želijo

naprej ostati v občinski službi, predložiti v smislu čl. 150. uredbe kraljevski banski upravi v Ljubljani po pristojnem sreskem načelstvu dokaze o svoji šolski in strokovni kvalifikaciji ter listine o svojem dosedanjem službovanju in službenem razmerju proti občini. Te dokaze predložijo le uslužbenci na glavnih, ne pa tudi na pomožnih službenih mestih, da bi se dalo iz besedila člena 150. sklepati, da morajo predložiti te dokaze prav vsi uslužbenci brez razlike. Da predložijo navedene listine le uslužbenci na glavnih, ne pa tudi na pomožnih službenih mestih, ima svojo utemeljitev v tem, da se naša uredba, predvsem pa prehodne določbe, v prvi vrsti na uslužbence na glavnih službenih mestih, dočim veljajo za pomožne uslužbence ustrezne določbe občinskih statutov (čl. 6., odst. 4. uredbe). Za izvršitev prevedbe so potrebne navedene listine, prevajali pa se bodo le glavni, ne pa tudi pomožni uslužbenci, za katere uredba o občinskih uslužbencih vobče ne predpisuje posebne kvalifikacije, temveč prepušča to občinskim statutom.

Po členu 150. uredbe je predložiti le dokaze o šolski in strokovni kvalifikaciji ter listine o dosedanjem službovanju in službenem razmerju proti občini, ni pa treba predložiti tudi ostalih listin po čl. 7. in 8. uredbe.

Dokaze je bilo predložiti v dveh mesecih od dne, ko je stopila uredba o občinskih uslužbencih v veljavo, torej do dne 17. maja 1934. Pripominja se, da ta rok ni prekluzivnega značaja, s katero zamudo bi bila zvezana izguba kake pravice, temveč da je to le redovni rok, ki ima namen, da se omogoči banu s pravočasno predložitvijo dokazov izvršitev prevedbe do 17. septembra 1934.

Ivan Zupan, dohod. ravnatelj:

Banovinska trošarina na vino in žganje

Izvršujoč uredbo ministrskega sveta od dne 22. novembra 1933. o izvajanju javnih del je izdal minister za finance dne 8. maja t. l. uredbo o višini, načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino in žganje.

Ta uredba je objavljena v Službenih Novinah dne 10. maja in je na podlagi čl. 47. za Dravsko banovino stopila v veljavo dne 20. t. m.

Priznali moram, da je ta uredba v marsičem prenesena in da je — po mojem mnenju — kljub zakasnitvi (uredba o izvajanju javnih del je od 22. novembra 1933.) vendarle — preuranjena.

Trditve glede preuranjenosti temelji na določilu čl. 9. uredbe, po katerem pobirajo banovinsko trošarino na vino in žganje:

1. banovinski organi v krajih, kjer so;
2. občinska oblastva ali občinski organi.

Banovinskih organov za pobiranje trošarine — vsaj v Dravski banovini — ni. Ravnotako nimajo, razen takozvanih zaprtih mest, občine z neznatnimi izjemami posebnih trošarinskih organov, vsled česar bi morala prevzeti pobiranje banovinske trošarine občinska oblastva, ki bi morala za vršenje teh poslov organizirati poseben aparat.

Finančna kontrola, ki je pobirala doslej tudi občinsko trošarino, je s to uredbo izločena od pobiranja banovinske trošarine.

Banovine so bile postavljene pred izvršeno dejstvo — nepripravljene in ugibale, kdo jim naj pobira novo trošarino. Kraljevska banska uprava Dravske banovine je v tej zagali zaprosila ministrstvo za finance za odločbo, da sme preko določil cilirane uredbe pobirati trošarino — finančna kontrola. Ministrstvo za finance je tej prošnji ugodilo in tako je postala tudi ta najnovejša uredba kakor marsikatera od prejšnjih, deležna usode, da je pred pričetkom praktičnega izvajanja spremenjena v svojih bistvenih določilih.

Radi tega smatram, da je uredba preuranjena, odnosno, da bi se bilo temu mogoče izogniti, če bi se bilo pravočasno mislilo tudi na njeno tehnično izvajanje. V članku »Še enkrat trošarina«, objavljenem v števil. 2 do 5 Samouprave za l. 1934., sem opozoril na možnost uredbe o izvajanju javnih del in nameravane ureditve načina pobiranja občinskih trošarin, glede katerih je razposlalo ministrstvo za finance pod br. 11.680 od 9. dec. 1933. občinam svoj osnutek navodil s trošarinsko in takšno tarifo.

Pri tem sem načel tudi vprašanje, kdo naj pobira banovinsko in občinsko trošarino ter sem v svojih izvajanjih prišel do zaključka, da bo morala prevzeti te posle ali banovina ali pa bo treba za to angažirati občine.

To stališče je zavzelo s cilirano naredbo tudi ministrstvo za finance.

Čudim se samo, da ni ministrstvo za finance, če že ne predhodno, vsaj obenem z uredbo o banovinski trošarini na vino in žganje izdalo tudi napovedanih navodil o načinu pobiranja občinskih trošarin in takš.

Radi nujnosti bo itak moralo pristopiti k rešitvi tega vprašanja, ki že dolgo čaka odločitve in vpije po enotni okvirni uredbi.

Občine, ki so zgubile z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini radi ukinitve državne in banovinske trošarine na vino in žganje in kontrole nad prometom z alkoholom dobršen del svojih proračunskih dohodkov, so računale z vso sigurnostjo, da se z uvedbo banovinske trošarine ponovno uvede odpadla kontrola, ki bi naj bila obenem tudi kontrola za pobiranje občinske trošarine.

Finančna kontrola bo po zanesljivih informacijah pobirala banovinsko trošarino samo za dobo 6 mesecev — dotlej bodo morale banovine in občine imeti pripravljeno nadomestilo, če ne, bodo takrat v istem prekarjem položaju kakor so bile ob uveljavljenju te uredbe.

Okvirne predpise glede banovinske trošarine na vino in žganje vsebuje uredba o izvajanju javnih del,

uredba ministrstva za finance predpisuje celoten postopek.

Ta postopek je precej kompliciran ter dvomim, da bi z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini na skrajni minimum reducirana finančna kontrola mogla zmagovati ta posel, ne da bi bilo njeno poslovanje izpostavljeno stvarni ali celo zlonamerni kritiki, saj bo poslovanje po nemi črki uredbe same direktno izzivalo k temu.

Poleg izločitve finančne kontrole od pobiranja banovinske trošarine je v meritornem pogledu najvažnejša določba glede kontrole nad prometom in plačila banovinske trošarine.

Ta kontrola je namreč enostranska, t. j. razleza se samo na ločilce pijač na drobno in na debelo, dočim so proizvajalci izvzeti od te kontrole.

Po členu 6. uredbe proizvajalci vina in žganja ne plačujejo banovinske trošarine pod pogojem, da niso istočasno ločilci pijač na drobno ali na debelo.

Te trošarine pa ne plačujejo tudi zasebniki, ki nabavljajo vino ali žganje neposredno pri proizvajalcu, niti ni tako vino ali žganje zavezano kakršnikoli kontroli. Tega sicer uredba od 8. maja 1934. posebej ne poudarja, toda to izhaja iz čl. 14. toč. 5. uredbe o izvajanju javnih del in iz dejstva, da uredba od 8. maja 1934. med onimi, ki plačujejo banovinsko trošarino po tej uredbi in ki so zavezani izvestni kontroli, ne naštevata teh nabavljalcev vina in žganja.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Vprašanja in odgovori

43. Vprašanje: Po členu 150. uredbe o občinskih uslužbencih mora vsak uslužbenec, ki želi nadaljnje zaposlitve v občinski službi, predložiti dokaze o svoji šolski in strokovni kvalifikaciji. Ali morajo te dokaze predložiti vsi uslužbenci, ali samo oni na glavnih mestih? Ali morajo biti te vloge in priloge kolkovane.

Odgovor: Vsi občinski uslužbenci na glavnih mestih morajo predložiti v členu 150. predpisane dokaze, ostali pa ne. — Vloga in listine so kolkovine proste.

44. Vprašanje: Pri naši občini je uslužbenec že od leta 1911 kot občinski tajnik A., ki je upokojen orožnik. Njegova pokojnina pa je tako skromna, ker je kronski upokojenec, da svoje številne rodbine s to pokojnino ne bi mogel preživljati. Po čl. 8 v zvezi s členom 5 uredbe o občinskih uslužbencih pa se na glavna službena mesta ne more postaviti oseba, ki uživa kakršnokoli pokojnino. Ker pa službuje navedeni tajnik pri nas že nad 22 let v splošno zadovoljnost, smatramo, da se tozadevno določilo čl. 8 na take slučaje ne more nanašati. Tudi vprašanje pokojnine od strani občine za take uradnike, ki imajo že kako pokojnino od strani države, nikakor ni jasno. Radi tega prosimo za tozadevna pojasnila.

Odgovor: Člen 8., zadnji odstavek, uredbe o občinskih uslužbencih se glasi: »Na glavna službena mesta se ne more postaviti oseba, ki uživa kakršnokoli pokojnino«. Iz besede »postaviti« izhaja, da velja to določilo le za osebe, ki se bodo v bodoče sprejemale na glavna službena mesta, ne pa tudi za osebe, ki so že sedaj v službi in se bodo na ta mesta prevedle. V pričujočem primeru je pa dvomljivo, da-li bo orožnik na to mesto preveden, ker verjetno nima kvalifikacije po čl. 10. uredbe, ki je po čl. 151. in 152. uredbe pogoj za prevedbo na glavno službeno mesto. Prevedba se bo mogla v tem primeru izvršiti le, če mu ban spregleda kvalifikacijo v smislu čl. 153. uredbe. — Vprašanje glede pokojnine ni jasno, torej tudi ni mogoče dati točnega odgovora. Ako se je občina svoj čas zavezala, da bo plačevala uslužbencu po izpolnjenih pogojih iz svojih sredstev pokojnino, je na to vezana, tudi če dobiva imenovani pokojnino že od države. Po višini občinske pokojnine mu bo država državno pokojnino ali pustila v sedanjosti višini, ali znižala ali pa popolnoma ustavila. Če pa je imenovani zavarovan pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, mu bo ta zavod svoj čas za službovanje pri občini priznal starostno, odnosno invalidsko rento po predpisih zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenec, član banovinskega pokojninskega sklada pa imenovani ne more nikakor postati, ker ima že več kot deset let priznane občinske službe (čl. 158., odst. 2., uredbe o občinskih uslužbencih).

Dr. K.

45. Vprašanje: Koliko časa mora prebivati tuj občan v mestni občini, za katere novi občinski zakon ne velja, da pridobi domovinsko pravico v mestni občini?

Odgovor: Ker novi občinski zakon za mestne občine ne velja, so za pridobitev domovinske pravice v mestnih (avto-

nomnih občinah) na ozemlju Dravske banovine merodajna določila domovinskega zakona od 5. decembra 1896., drž. zak. št. 222. Po § 2. navedenega zakona pa občina ne more odreči sprejema v domov. zvezo onemu našemu državljanu, ki je po doseženi samopravnosti prebival v občini nepretrgano in prostovoljno skozi 10 let in v tem času ni užival javne ubožne oskrbe. Domovinska pravica pa se ne pridobi s samim dejstvom 10letnega nepretrganega in prostovoljnega bivanja, temveč je treba pravico do sprejema na podlagi zgoraj navedenega dejstva uveljaviti, tedaj s pismeno vlogo upravičenca zahtevati sprejem v domovinsko zvezo občine bivališča. Prošnjo more napraviti stranka sama ali pa njena doledanja domovinska občina.

V.

46. Vprašanje: Neka občina iz bivše Kranjske zahteva od naše občine, ki leži na bivšem Štajerskem, povračilo pogrebni stroškov za našega pripadnika, ki je tamkaj umrl. Ali je naša občina dolžna povrniti pogrebne stroške doletni občini na bivšem Kranjskem?

Odgovor: Ubožni zakon za bivšo Štajersko od 27. avg. 1896. dež. zak. št. 63. ne smatra pogreba za dejanje ubožne oskrbe. Zato naša občina kot domovna občina občini na bivšem Kranjskem umrlega pripadnika ni dolžna povrniti pogrebni stroškov občini na bivšem Kranjskem.

V.

47. Vprašanje: Naša občina si ni bila popolnoma na jasnem, kako je odtegovati in plačevati oziroma odvajati uslužbenki in poslovni davek. Mesto da bi odtegljaje v gotovini odvajala davčni uprava, je za odtegnjene zneske nabavila koleke, jih prilepila na odgovarjajoče računске priloge in jih uničila. Kaj nam je sedaj storiti, da ne bo sitnosti pri krajevni kontroli ob pregledu občinskih računskih zaključkov?

Odgovor: Vaš postopek ni pravilen. Odtegljaje za uslužbenki in poslovni davek bi morali v gotovini odvajati sproti, mesečno ali četrtletno davčni upravi. Ker pa tega niste storili, vam ne preostane nič drugega, kakor da računске zaključke predložite krajevni kontroli, kakor so. V pojasnilih pa popišite svoj nepravilni postopek s prošnjo, da naj se vam to izjemoma spregleda, ker državna blagajna dejansko s tem ni oškodovana. — Po informaciji, ki smo jo dobili pri krajevni kontroli, ne boste imeli radi tega nikakih sitnosti.

Gč.

48. Vprašanje: Ali ima predsednik seje občinskega odbora pravico glasovati ali ne?

Odgovor: Da! § 62. zakona o občinah pravi: »Občinski odbor sklepa z večino oddanih glasov. Ob enaki razdelitvi glasov velja, da je predlog zavrnjen.« Torej glas predsednika ne odločuje pri enakem številu glasov, temveč predsednik seje glasuje obenem z drugimi odborniki, ker je tudi on odbornik.

Gč.

49. Vprašanje: Naša občina obstoji iz več bivših občin, ki so imele svojo imovino (stavbe in zemljišča). Kako naj se dohodki iz imovine bivših občin izkazujejo v proračunu nove občine?

Odgovor: Dohodki iz imovine bivših občin naj se postavijo v proračun nove občine v celotnem iznosu med dohodke in v enakem iznosu med izdatke s pripombo, da so ti izdatki namenjeni le za dotični kraj (bivšo občino), od katere ti dohodki izvirajo. V pojasnilih k proračunu naj se navede, za katere namene v dotičnem kraju naj se ta vsota porabi. — Dohodki krajev (bivših občin) morajo biti izkazani v občinskem proračunu na navedeni način, ali pa se mora občinskemu proračunu priložiti poseben proračun za te kraje (pod-občine) in sicer za vsak kraj (podobčino) posebej, če so ti kraji organizirani po poglavju VIII. zakona o občinah.

Gč.

50. Vprašanje: V odloku kraljevske banske uprave z dne 18. oktobra 1933. II. No. 19.204/446 je navedeno, da mora nova občina voditi blagajniške dnevnike vseh bivših občin, ki so spojene v novo občino, naprej do zaključka računskega leta 1933. — Naša nova občina ima pa sedaj le enega delovodjo, ki dobiva plačo za združeno občino. Ravno tako tudi občinski sluga. V kateri blagajniški dnevnik naj knjižimo izplačilo teh plač?

Odgovor: Za plačo občinskega delovodje in občinskega sluga porabite vse kredite, ki so jih imele posamezne bivše občine v ta namen v svojih proračunih za leto 1933. V blagajniške dnevnike dotičnih občin pa knjižite izplačila v takšni izmeri, ki jo dovoljuje odobreni proračun dotične bivše občine za plačo delovodje in slugi. Kot prilogo te knjižbe pa priložite potrdila delovodje in sluga, ki se lahko glasijo le na del vsote, ki jima je bila dejansko izplačana kot njuna mesečna plača, le da je v skladu z vpisanim izplačilom, ki pride v breme posamezne bivše občine. — Lahko pa prenesete tudi vse te kredite iz proračunov posameznih občin v dnevnik blagajne ene občine, od koder potem nakazujete plače. Seveda morate to pravilno izvesti tudi v dnevnih vseh bivših občin (nekako tako, kakor se običajno postopa pri prenašanju kreditov iz občinskega blagajniškega dnevnika v dnevnik blagajne ubožnega sklada).

Gč.

Izdajatelj: Županska zveza v Ljubljani; njen predstavnik Valentin Babnik, št. Vid pri Ljubljani.

Za uredništvo odgovarja: dr. Riko Fux v Ljubljani. Tiska tiskarna Merkur v Ljubljani (predstavnik O. Mihalek).